

Gaab, og jeg troer, at Folkethinget fra sin Side vel med Rette kan nære det Gaab, at Landstinget vil tage Sagen under omhyggelig Drøftelse, og at det med Alvor vil søge en Overenskomst i denne Sag, saaledes at man ikke i en altfor lang Fremtid endnu skal have dette Spørgsmaal svævende, et Spørgsmaal, hvis hurtige Afgjørelse er af overordentlig Bigtighed for begge Parter, naar den blot kan skee paa en nogenlunde billig og veifærdig Maade.

Krabbe: Det synes at ville blive en noget broget Skare af Saer, som vil følge dette Lovforslag til Dørs; men netop det, at det er Tilhængere, deelvis Modstandere, kort sagt Mænd med meget forskjellige Anskuelse, der ville stemme Ja for Lovforslaget, indeholder et vigtigt Vidnesbyrd om, at den Foranstaltning, som Lovforslaget gaar ud paa, er af overveiende Bigtighed. Jeg vil stemme Ja for Lovforslaget, ligesom jeg paa ethvert Punkt har fremmet det, Alt under Arbejde paa at sætte de Anskuelse ind i det, som jeg troer ere fornødne, for at det kan virke gavnligt. Men jeg finder kun Opfordring til at udtale, hvorfor jeg vil stemme Ja for Lovforslaget; det er, fordi den Motivering, som hidtil er kommen frem fra ærede Medlemmer — maaskee netop fordi de, der ikke fuldt ere Tilhængere af Lovforslaget, have søt meest Trængsel til at motivere deres Afstemning — for en overveiende Deel er gaaet i en Retning, som jeg ikke kan tiltræde. Af forskjellige ærede Medlemmer er det udtalt, at de vilde stemme for Lovforslaget under den Forudsætning, at det i det andet Thing vilde undergaae Forandring i en vis, just ikke bestemt formuleret, men dog tydeligt angiven Retning. Jeg for mit Vedkommende tillader mig at udtale, at Hovedformaalet med en Lov som denne, er, — for at jeg skal gjentage det — ikke Jordens Frigivelse, — Jordens Frigivelse kan være en vigtig Foranstaltning, men det er ikke Hovedformaalet — Hovedformaalet er Fæststedernes Overgang til Selveiendom i Fæsternes eller i de Familiers Besiddelse, som for Diebliffet have dem. Med dette Hovedformaal for Die maa Lovforslaget selv be-

trages, og maae ogsaa de kommende eventuelle Forandringer i det bedømmes. Naar man har dette Hovedformaal for Die, er Lovforslaget, saaledes som det her foreligger, ikke ganske frit for Svagheder; skulde disse Svagheder blive forøgede, kunde Lovforslaget meget let komme i en Stikelse, i hvilken det kunde blive ligesom farligt. Med Hensyn til de Forandringer, der muligens senere maatte blive gjorte, skal jeg ikke udtale noget Bestemt om, hvad jeg efter mine Anskuelse maatte fores til at forkaste eller til at kunne vedtage, men kun sige, at det, at foranstaltte Bestemmelser indsatte i Loven, som vilde gaar ud paa enten at forøge Jorddrottens Afgang til at komme i Besiddelse af Bøndejord eller til at forøge Fristelsen for ham til at benytte den Afgang, der allerede er i Lovforslaget, vilde bringe dette henimod et Punkt, som jeg vilde kalde farligt istedetfor gavnligt. Med disse saa Ord vilde jeg sige, at jeg stemmer for Lovforslagets Vedtagelse her ved 3die Behandling.

A. Sage: Det er vel henved 40 Aar siden, at man alvorlig her i Landet begyndte at sætte det Spørgsmaal i Bevægelse, hvorom der nu idag forhandles. Jeg har bestandig troet, at det Gavnligste for Landet vilde være, at Fæste gif over til Selveiendom. Jeg har aldrig i den Henseende haft nogen Tvivl, og jeg har ved flere Voteringer viist, at det ogsaa var min uforandrede Mening. Jeg kan derfor ikke nægte, at jeg blev noget skuffet, da jeg saa dette Lovforslag, hvorved Fæstet opretholdes. Man siger: det er fordeeltigt for Godseierne, og de maae altsaa kunne finde sig deri; men jeg finder det besynderligt, at det bliver staaende i en Lov som denne. Dernæst har jeg altid troet, at vi vare fuldstændig paalidelige og arlige Folk, som aldrig vilde ryste Pillerne for den offentlige Sikkerhed og Nedsættelse, som den høitærede Minister omtalte; men jeg mener, at vi ryste stærkt ved en af disse Piller, naar vi tage en Trediepart af det Pant, der tilhører en Anden. Jeg veed meget godt, hvad de ærede Herrer Jurister ville sige om Fortolkningen af denne Paragraph, og hvad dertil hører, men jeg kan ikke see Andet deri,